

جاذبه‌های منحصر به فرد سواحل مکران چشم‌انتظار گردشگران نوروزی

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار به نقل از مهر سواحل مکران علاوه بر اهمیت تجارتي و اقتصادی یکی از بکرترین و دست‌نخورده‌ترین مناطق کشور برای گردشگران و طبیعت گردان است و محدوده «کنارک» تا «گواتر» نیز با ۲۰۰ جاذبه بکر و کم‌نظیر طبیعی، تاریخی و جانوری گل‌سرسبد جاذبه‌های سواحل مکران است.

زمانی که برف و بوران آب‌وهوای قالب در اکثر مناطق کشور است اینجا در چابهار هوایی بهاری و دل‌پذیر حکم فرماست؛ در چابهار به دلیل محسوس نبودن فصول پاییز و زمستان، فصول چهارگانه به فصل بهار شبیه هستند و اینجا را به چهار بهار ایران مبدل ساخته است.

جاذبه‌های بکر تاریخی، طبیعی و جانوری سواحل مکران بی‌نظیر و کم‌نظیر هستند و بسیاری از آن‌ها در جهان نظیر ندارند؛ اگر در امتداد آب‌های عمان از غرب به شرق چابهار حرکت کنید در غرب با ساحل زیبای «درک» زرآباد، باغستان‌های میوه‌های گرمسیری، پدیده گل‌افشان؛ در چابهار با ساحل و روستای تاریخی «تیس» و غارهای سه‌گانه «بان میسیتی» آن، موج‌های خروشان دریا بزرگ و همچنین در شرق چابهار با کوه‌های مینیاتوری یا مریخی، سواحل ماسه‌ای، تالاب صورتی و در انتها با خلیج زیبای «گواتر» و دلفین‌ها و گاندهای دیدنی آن دیدار می‌کنید حال آنکه این‌ها تنها بخشی از ۲۰۰ جاذبه گردشگری چابهار و کنارک و در معنای واقعی سواحل زیبای مکران هستند که یک پکیج کامل سفر را برای گردشگران به ارمغان می‌آورند.

گل‌فشان پدیده‌ای عجیب و شگفت‌انگیز

یکی از جاذبه‌های شگفت‌انگیز گردشگری سواحل مکران پدیده ژئوتوریستی و شگفت‌انگیز گل‌فشان است.

مدیر اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری چابهار و کنارک می‌گوید: بر اساس بررسی کارشناسان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در محدوده چابهار و کنارک حدوداً ۶ پدیده گل‌فشان وجود دارد که مهم‌ترین آن در حدود ۹۰ کیلومتری غرب بندر کنارک و در دشت «کهیر» نرسیده به روستا و بندر صیادی «تنگ» و ۳۰ کیلومتری روستای کهیر قرار دارد.

وی با بیان اینکه حباب‌های گل‌آلودی که در منطقه گل‌فشان چابهار به بیرون پرتاب می‌شود یکی از معدود پدیده‌های توریستی در جهان است؛ می‌گوید: گل‌فشان یا به زبان محلی ناف دریا یا «بولوبولو» در منطقه کنارک که مهم‌ترین گل‌فشان است سه تپه دارد که تنها یکی از آن‌ها فعال است؛ ارتفاع این پدیده توریستی بالغ بر ۲۰ متر بوده و قطر دهانه آن به ۱۲ متر می‌رسد، قطر حباب‌های گل ۳۰ سانتی‌متر است و هر بار ۳ تا ۵ لیتر حباب به بیرون پرتاب می‌شود.

عبدالحمید بلوچ زاده می‌افزاید: گل‌هایی که از دل زمین به صورت حباب در منطقه گل‌فشان خارج می‌شوند بسیار غلیظتر از مناطق دیگر است و علاوه بر خواص درمانی، بهبود بیماری پوستی، انقباض عروق، دردهای مفصلی، درمان درد کمر و تنگی عضلانی در صنایع سفال و آجرپزی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

وی تصریح می‌کند: در یک رویداد بسیار نادر در ۲۵ اسفند سال ۱۳۹۴ شاهد فعالیت ناگهانی این پدیده بودیم که در نوع خود بی‌نظیر بود، بطوریکه پرتاب گل تا ارتفاع ۱۲ متر همراه با غرش مهیب، جاری شدن گل مانند چشمه گرم، داغ بودن گل همراه با بوی خاک و بخار و افزایش ارتفاع کوه به میزان ۵ متر از مهم‌ترین رویدادهایی محسوب می‌شوند که باعث شگفتی مردم و مسافری و بازدیدکنندگان شد.

سواحل مکران زیستگاه گونه‌های کمیاب و زیبای حیات‌وحش

سواحل مکران زیستگاه گونه‌های مهم حیات‌وحش نظیر پستانداران، آبریان، خزندگان، دوزیستان، نرم‌تنان و پرندگان است که حیات‌وحش این منطقه را علاوه بر زیبایی‌های خدادادی طبیعی، دیدنی‌تر کرده است.

خرس سیاه، پلنگ، سنجاب راه‌راه بلوچی و هوبره از دیگر جاذبه‌ها و دیدنی‌های کمیاب جنوب سیستان و بلوچستان است؛ از پستانداران دریایی شاخص منطقه می‌توان به نهنگ گوژپشت، گاو دریایی، دلفین معمولی، نهنگ آبی، نهنگ براید، نهنگ خاکستری، دلفین گوژپشت، دلفین بینی بطری، نهنگ دندان کلفت و «پوریویز پوزه پهن» اشاره کرد.

از انواع خزندگان این سواحل نیز می‌توان به پنج گونه لاک‌پشت دریایی شامل لاک‌پشت‌های سرخ، سبز، پشت عقابی، پشت زیتونی ریدلی و پشت چرمی و ۹ گونه مار دریایی شامل مار دریایی نوک‌دار، حلقه‌دار، سر کوچک، خلیج‌فارس، آراسته، زرد، کوتاه، شکم زرد و افعی شکل اشاره کرد.

با آغاز فصل سرما در مناطق سردسیر جهان انواع پرندگان برای زمستان‌گذرانی به سواحل زیبای مکران کوچ می‌کنند که جذابیت خاصی دارد و حضور پرندگان آبی و کنار آبی در طول نوار ساحلی بنادر چابهار و کنارک به همراه سایر جاذبه‌های زیست‌محیطی جلوه ویژه‌ای به طبیعت این منطقه داده است.

طبق آمار بیش از ۲۰۰ گونه پرنده بومی، مهاجر آبی، کنار آبی و شکاری که به‌صورت دائمی، مهاجر عبوری یا فصلی در پاییز و زمستان در ناحیه ساحلی چابهار و کنارک مشاهده می‌شوند.

مدیرکل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان می‌گوید: در سواحل دریای عمان و خلیج فارس ۹ راسته، ۳۲ خانواده و ۱۱۰ گونه پرنده از مجموعه پرندگان ایران به‌صورت ساکن و مهاجر شناسایی و از میان پرندگان کمیاب دنیا تاکنون «پلیکان پا خاکستری» و «گیلان‌شاه خالدار» به‌صورت مهاجر عبوری یا فصلی در فصول پاییز و زمستان در ناحیه ساحلی جنوب کشور مشاهده شده است اما به توجه به وفور مواد غذایی و صداالبته امنیت و آرامش انواع پرندگان سواحل مکران را پناهگاه خوبی برای زمستان‌گذرانی و زیست انتخاب می‌کنند.

نیره پورملایی می‌افزاید: در سواحل مکران انواع پرندگان از گونه‌های شاخص نظیر پلیکان خاکستری، فلامینگو، باکلان، انواع حواصیل و اگرته‌ها، کاکایی‌ها، آبجلبک‌ها، عقاب دریایی دم سفید، پرستوها، عقاب شاهی، پرندگان شکاری همچون عقاب ماهیگیر و غیره مشغول به زمستان‌گذرانی هستند و بر اساس آمارها هر سال بیش از ۶۰ هزار قطعه پرنده به این سواحل مهاجرت کرده و هم‌اینک در ۲۲ سایت در حال زمستان‌گذرانی هستند.

«گاندو» یا تمساح پوزه کوتاه ایرانی یکی دیگر از گونه‌های کمیاب و شگفت‌انگیز سواحل مکران است؛ این خزنده که در واقع بزرگ‌ترین خزنده ایران است در محدوده شرق چابهار و در خلیج «گواتر» هم‌مرز با پاکستان زندگی می‌کند و برخلاف تصور گاندو جانوری خجالتی، محتاط و ترسو است و به‌محض اینکه با حضور مزاحم احساس خطر کند در آب فرو می‌رود.

به گفته مدیرکل محیط‌زیست سیستان و بلوچستان گاندو با کمتر از ۳ هزار سر جمعیت در دنیا در خطر انقراض و نابودی است و هرچند زیستگاه اصلی این گونه جانوری کشورهای جنوب شرق آسیاست چیزی بالغ بر ۴۰۰ سر تمساح نیز در ایران و در محدوده حفاظت‌شده خلیج «گواتر» شامل رودخانه‌های «سرباز»، «باهوکلات» و «کاجو» زندگی می‌کنند.

نیره پورملایی می‌افزاید: در محدوده حفاظت‌شده گاندو علاوه بر گاندو، دلفین، لاک‌پشت سبز و «سارگپه» نیز به چشم می‌خورد.

تالابی که رنگ آب در آن صورتی است

یکی از جاذبه‌های اعجاب‌انگیزی که در امتداد جاده ساحلی «چابهار- گواتر» به چشم می‌خورد تالاب «لیپار» است که در آنجا رنگ آب در ماه‌هایی از سال صورتی است و دلیل آن هم وفور مواد آلی و معدنی به همراه جریان‌های دریایی حاصل از طوفان‌های «مونسون» است که موجب افزایش بیش‌ازحد پلانکتون‌های گیاهی می‌شود و همین فعل‌وانفعالات رنگ آب را تغییر می‌دهد.

این پدیده منحصربه‌فرد در ماه‌های بهمن، اسفند، فروردین، شهریور و مهر دیده می‌شود و اگر گردشگران در فصل پرآبی به این تالاب بیایند پرندگانی همچون چنگر، فلامینگو، حواصیل، باقرقره، تیهو، عقاب دشتی و خوتکا را نیز از نزدیک خواهند دید.

ارزان‌سازی سفر به چابهار در دستور کار است

اما از آنجایی که چابهار و کنارک یکی از دورترین مناطق نسبت به مرکز کشور است و سفر به آن و چابهارگردی در آن هزینه‌های زیادی را به مسافران متحمل می‌کند برنامه‌هایی در جهت ارزان‌سازی سفر به این نقطه بکر و دیدنی برای شناساندن بهتر آن در حال اجراست.

سرپرست فرمانداری ویژه چابهار می‌گوید: برنامه‌ی کوتاه‌مدت چابهار و منطقه آزاد آن برای رونق چابهارگردی ایجاد ایرلاین اختصاصی و احداث فضاها و هتل‌های بوم‌گردی است.

غلامرضا مجیدی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، می‌افزاید: هرچند در سال جاری مجوز احداث ۵ هتل در چابهار صادر شده اما منتظر ساخت این هتل‌ها تا چند سال آینده نیستیم و راهکار کوتاه‌مدتی نیز برای فراهم کردن زیرساخت‌ها در این منطقه در دستور کار داریم.

به گفته معاون استاندار سیستان و بلوچستان تجهیز خانه کاشانه‌های مهمان و ایجاد فضاهای اقامتی بوم‌گردی یا هتل‌های کپری برای تأمین زیرساخت‌های اقامتی در کوتاه‌مدت در دستور کار سازمان منطقه آزاد چابهار است.

مجیدی بابت این‌که زیرساخت‌های اقامتی کوتاه‌مدت منطقه آزاد تا عید نوروز آماده می‌شوند، تصریح می‌کند: در حال برنامه‌ریزی برای تجهیز ۵۰ کاشانه مهمان در روستای «تیس» هستیم و آماده‌ایم به روستاییان متقاضی آموزش‌های لازم را ارائه و در تجهیز خانه‌هایشان به فضایی متناسب کمک کنیم و این در حالی است که مجوز احداث اقامتگاه‌های بوم‌گردی نیز صادر شده و ساخت این هتل‌های کپری نیز که در حد یک هتل چهار ستاره هستند تنها دو ماه به طول می‌انجامد؛ ساخت آن‌ها نیز شروع شده و تا عید ان‌شالله آماده می‌شوند.

مجیدی در عین حال تأکید می‌کند: اما مهم‌ترین پارامتر در گردشگری هزینه سفر است، ما باید ابتدا و قبل از هرگونه زیرساخت اقامتی یا تفریحی چابهار را با تسهیل‌گری‌هایی که در بعد هزینه سفر می‌کنیم در سبب مسافرت گردشگران بیاوریم، برای این مهم مجوز ایرلاین منطقه آزاد چابهار موسوم به «آساجت» صادر شده است.

وی اضافه می‌کند: برنامه ایجاد ایرلاین اختصاصی برنامه بلندمدتی در گردشگری محسوب نمی‌شود چراکه عید امسال این شرکت پرواز خواهد داشت اما نمی‌توانم فعلاً از جزئیات خرید هواپیماها اطلاعی بدهم چون هم‌اکنون ۴ مذاکره به‌صورت هم‌زمان برای خرید این هواپیماها را در پیش داریم اما این اطمینان را می‌دهم که حتماً برنامه پروازهای این شرکت عید امسال آغاز می‌شود.

سرپرست فرمانداری ویژه چابهار خاطرنشان می‌کند: این‌ها همه کمک می‌کند که گردشگری چابهار را رونق دهیم اما متناسب با فضای اقامتی و تسهیلاتی قیمت سفر، ما باید تفریح را هم در این منطقه توسعه دهیم، تعدادی سرمایه‌گذار برای راه‌اندازی تفریحات آبی و ساحلی در منطقه پیش‌قدم شده‌اند و در یک برنامه فشرده می‌خواهیم امکانات گردشگری و تفریحی منطقه را در نوروز امسال هرچند اندک افزایش دهیم.

معاون استاندار سیستان و بلوچستان ادامه می‌دهد: برای جذاب کردن خرید هم در منطقه آزاد در حال برنامه‌ریزی برای فعال کردن دوباره کارت کالای همراه مسافر در محدوده منطقه هستیم و ان‌شاءالله تا عید این کارت فعال می‌شود؛ قاعدتاً به دلیل سهمیه‌ای که این کارت برای کالای معاف از گمرک ایجاد می‌کند گردشگران زیادی به چابهار جذب می‌شوند.

مجیدی گفت: همچنین با توجه به در پیش بودن نوروز ۹۷ و در راستای اقتصادی کردن قیمت‌های سفر به چابهار شورای گردشگری را در منطقه آزاد تشکیل دادیم؛ این شورا شامل جامعه بازاریان، اتاق اصناف، مراکز خرید، هتل‌ها، رستوران‌ها، آژانس‌های گردشگری و چارترکنندگان می‌شود.

سرپرست فرمانداری ویژه چابهار تأکید می‌کند: در این شورا مدلی تعریف می‌شود تا همه اصناف درگیر در گردشگری یک پکیج تخفیفی را به تورهای چابهارگردی ارائه دهند تا قیمت‌های گردشگری در چابهار اقتصادی و رقابت‌پذیر شود.

وی خاطرنشان می‌کند: با این روش سازمان منطقه آزاد چابهار مانند کیش و قشم مستقیماً پولی را به آژانس‌ها پرداخت نمی‌کند و این پکیج تخفیفی در طول سال توزیع نرمالی از سفرها به چابهار ایجاد خواهد کرد تا دیگر شاهد افزایش قیمت‌ها در فصل پیک ورود گردشگر نباشیم.

در مجموع به نظر می‌رسد با برنامه‌هایی که نوروز امسال در چابهار و کنارک در حال اجراست مسافران نوروزی اگر اینجا را مقصد سفر خود قرار دهند می‌توانند هم‌زمان، درحالی‌که از شرکت در مسابقات رالی و شتر دوانی کوه‌های مریخی و دیدن بیابان‌های مریخی چابهار و تنگ کنارک لذت می‌برند، در آب‌های دریای عمان به ماهیگیری، غواصی و اسکی روی آب مشغول شوند.

